Namn: _____ Klass: _____

Begreppsförhör - grundbegrepp i nationalekonomi

lärare *Gunnar Hyltegren*

Para ihop den bästa siffermärkta termen för var och en av de bokstavsmärkta beskrivningarna. För varje beskrivning gäller det alltså att välja *den bästa termen.*

==========

1. aspekt
2. avkastning
3. BNP
4. enskilda människors ägande
5. förädla naturen
6. hushållning
7. investering
8. kapitalism
9. konkurrens
10. konsumtion
11. konsumtionsnyttigheter
12. marknad
13. marknadsekonomi
14. mekanismer
15. nationalekonomi
16. naturahushållning
17. nyttigheter
18. penninghushållning
19. privatekonomisk investering
20. produktion
21. produktiviteten
22. realkapital
23. regional samhällsekonomi
24. råvaror
25. sparande
26. tillväxt
27. tjänster

==========

A. Det handlar om hur någonting förhåller sig till något annat. Detta någonting kan vara en person, ett fotbollslag, ett företag eller en nationalstat. Förhållandet förutsätter att det finns något som är eftertraktat av dem som är inblandade i detta. Ju mer utav detta, desto mer anstränger sig var och en - åtminstone till en viss gräns.

B. Exempel på detta är när föräldrar matar sina barn och barnen ger föräldrarna styrka genom att vara just deras härliga, underbara och dödsgulliga ungar. Båda parter - barn och föräldrar - har alltså nytta av varandras "output".

C. Du befinner dig i en mörk skog en natt i november och du hittar inte ut. Du förstår att du måste bygga dig ett vindskydd, men du hittar inte någonting med vars hjälp du kan skära grenarna från granarna. Du tänker på den enorma levnadsstandard som människorna skapa åt sig i den globala världen. Å vad du saknar din lilla fällkniv som du hade som liten.

D. Ett bättre ord för detta är ordet samhällsekonomi, eftersom att det är det som ämnet handlar om man läser det på universitetet.

E. Exempel på detta är köpandet av en redan tillverkad tavla som med mycket stor sannolikhet behåller sitt marknadsvärde när inflationen är hög, eller kanske till och med kan stiga i marknadsvärde, dvs. man får mer för tavlan efter en tid trots att man "konsumerat" den genom att njuta av dess skönhet.

F. Detta är en viktig mekanism. Den leder efterfrågare till köpare, den balanserar tillgång och efterfrågan, den syns mycket sällan som en geografisk plats, den bildar en arena för en slags tävling under konkurrens, den sägs vara en av nycklarna till vårt välstånd.

G. Du har pengar. Du vill att din förmögenhet skall öka. Du jämför olika placeringsalternativ och funderar vad som kan vara det bästa. Vad du då tänker på är just detta.

H. Konsumeras ofta direkt när det produceras. Ja, så sägs det i alla fall. Men det klart, detta kan diskuteras. Det sägs att det är i den sektor som framställer sådant som de "nya, riktiga jobben, skall komma.

I. Synvinkel på. Del av. Betraktelsesätt.

J. Människan gör detta. Varenda sak som du ser runt omkring dig och som människan har tillverkat är ett resultat av detta. För allt vad du ser kommer ju från jorden (planetskorpan) - direkt eller indirekt.

K. I u-länderna så kan problemen beskrivas som en brist på detta. Man är tvungen att förbruka det som tillverkas direkt eller nästan direkt. Det blir liksom ingen hög att ta av. Ofta används ordet i Sverige för att beteckna en helt annan sak, nämligen nedskärningar av offentliga verksamheter.

L. Anses vara det system som utan jämförelse kan skapa fler och bättre verktyg i samhället ((åtminstone under en tid).

M. Tillverkningen av bussar, pappersmaskiner, byggnader, järnvägar, mm. Kort sagt, här handlar det om mer och bättre av de hjälpmedel som vi använder när vi skapar värde. Ordet är missbrukat ibland.

N. En sammanfattande benämning på varor och tjänster, dvs. sådant som människor har framställt för att det tillfredsställer behov (man har trott det i alla fall).

O. Återigen ett förhållande. Denna gång gäller det förhållandet mellan mängden insatt arbetskraft och vad denna med tillgängliga verktyg kan producera. Man brukar mäta det här, och för företagen är det ett synnerligen viktigt mått.

P. Man tänker inte alltid på det, men faktum är att man sliter på alla saker som man använder. Ibland kan det vara en sakta smygande förslitning, som t.ex. när man spelar en kassett i freestylen - ibland är det fråga om rena rama slakten, t.ex. när man äter "revbensrelaterad" djurmuskulatur.

Q. Det är fråga om funktioner - hur något fungerar i detalj. Man brukar tala om det när man beskriver avgränsade bitar av någonting större - som delfunktioner.

R. Hushållsägda bilar, båtar, toalettstolar, böcker, stereoprylar, blomkrukor och mjölpåsar.

S. Du vet att man kan dela in planeten jorden på olika sätt. En sådan indelning brukar kallas "lokal nivå". Det kan vara t.ex. en kommun eller en stad. På sätt och vis så ingår ju varje ekonomisk aktivitet i hela jordens (mänskliga) ekonomiska system. Mellan "lokal" och "global" nivå talar man om .....

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S

Namn: _____ Klass: _____

Begreppsförhör - grundbegrepp i nationalekonomi lärare *Gunnar Hyltegren*

Lärarens preliminära rättning (kritiseras i steg 2)

2p / rätt svar

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
9	16	22	15	19	12	2	27	1	5	25	8	7	17	21	10	14	11	23

KLIPP BORT hela sidan under strecket.
Lägg rättningsmallen ovanför eleven svar.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S